

Uniwersytet Łódzki
Wydział Filologiczny
Kierunek: Filologia
Specjalność: Filologia słowiańska

Magdalena Gapsa
Nr albumu: 349068

O polskich i słoweńskich imionach własnych

Najczęściej nadawane imiona w roku 2015

Praca napisana w Katedrze Filologii Słowiańskiej
pod kierunkiem
dr hab. Julii Mazurkiewicz - Sułkowskiej

Łódź 2017

SPIS TREŚCI

1.	Motto – Ludwik Jerzy Kern, <i>W imieniu imienia.</i>	3
2.	Wstęp	4
3.	Imię jako część językoznawstwa	5
4.	Definicja imienia	5
5.	Historia imion	6
6.	Prawne aspekty nadawania imion w Polsce i Słowenii	6
7.	Statystyka	8
8.	Najczęściej nadawane imiona w roku 2015	9
	• Polska	10
	• Słowenia	12
9.	Porównanie imion w obu krajach	14
	• Porównanie długości imion	14
	• Porównanie podobieństwa systemu imienniczego	24
10.	Motywacja nadawania imion	27
11.	Przegląd leksykonów imion	29
12.	Załączniki	31
13.	Streszczenie w j. słoweńskim	32
14.	Bibliografia	33
	• Źródła w języku polskim	33
	• Źródła w języku słoweńskim	33
	• Źródła internetowe	34

Ludwik Jerzy Kern

W imieniu imienia¹

*Od dawna pytanie we mnie drzymie:
Cóż to właściwie jest imię?*

*Niby pozornie głupie pytanie,
A kto mi z miejsca odpowie na nie?*

*Liczni uczeni różnych odcieni
Problem badali od korzeni.
Jeden to nawet zeszłej jesieni
Zrobił skorowidz wszystkich imieni.
Z odsyłaczami
I bibliografią,
Tak jak to tylko uczeni potrafią.
Egipt uwzględnił
I Fenicję.
I co?
I guzik znalazł, nie definicję.*

*Moja zaś definicja imienia
Brzmi tak:
Imię to słowna forma cienia.
To coś, co w szczęściu czy też biedzie
Jak cień z człowiekiem przez życie idzie.*

*Imię potrzebne jest, by ktosia
Odróżnić od drugiego ktosia.
I właśnie dzięki magii imienia
Wiemy, że ktoś jest Henio lub Henia,
Gienio lub Gienia,
Zoś albo Zosia.
Bo imię wszystko określa ci,
Nie wyłączając płci.*

*Gdyby nie było imion na świecie,
W kwaciarniach wędłoby całe kwiecie.
Któż pieniądz w kwiaty pchałby cenny,
Mając znajomych bezimiennych?*

*Byłyby także pewne przykrości,
Mniej by się bowiem chodziło „w gości”.
Choć korzyść miałyby się też niemalą:
Imienin by się nie urządziło!*

*Być może zresztą
(Rzecz nie stwierdzona)
Nosiłoby się jakieś imiona.
Takie na przykład, z jakich korzysta
Dla dzieł swych malarz abstrakcjonista.
Na bliźnich wtedy mówiony by:
Etiuda IV,
Studium XII
Lub Kompozycja XXXIII.*

¹ w: *Imiona nadwiślańskie*, Kraków 2003, Wydawnictwo Literackie

WSTĘP

Nie bez powodu na motto swojej pracy wybrałam wiersz Ludwika Jerzego Kerna *W imieniu imienia*, w żartobliwy sposób ukazujący problem, który poruszę w części merytorycznej. Jako podstawę swojej pracy licencjackiej przyjmuję artykuł *Najpogostejša otroška imena v Sloveniji in na Poljskem* (w druku) własnego autorstwa, który (najpierw w postaci referatu) wygłosiłam na 6. Konferencji Młodych Słowistów organizowanej przez Instytut Filologii Słowiańskiej i Bałtyckiej, działający na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Eötvös Lorand w Budapeszcie, a który w ramach tejże pracy będę rozbudowywać i poszerzać. Zarówno referat jak i artykuł napisałam w języku słoweńskim i na potrzeby napisania pracy licencjackiej, której celem będzie porównanie słoweńskiego i polskiego materiału statystycznego z ostatnich lat, będę tłumaczyła wybrane fragmenty publikacji. Poruszę również kwestie prawodawstwa dotyczącego nadawania noworodkom imion w obu krajach oraz podejmę próbę znalezienia najczęstszych motywów, którymi kierują się rodzice wybierając takie a nie inne imię dla swojego dziecka.

Bardzo często dość obojętnie przechodzimy obok naszego imienia – przyjmujemy, że nadane przez rodziców nie ma większego znaczenia i wpływu na nasze dalsze życie. Jednak imię jest jednym z najważniejszych słów (jeśli nie najważniejszym!) w życiu każdego człowieka. To dzięki niemu można nas zidentyfikować (*[...] Imię potrzebne jest, by ktosia/ Odróżnić od drugiego ktosia. [...]*). Jest to również jedna z pierwszych rzeczy, których dowiaduje się o nas społeczeństwo. Dawniej miało ono za zadanie ochronić dziecko przed złymi mocami lub sprowadzić na nie pożądane cechy charakteru bądź cechy fizyczne (Walczak-Mikołajczakowa, 2001). W dzisiejszych czasach zatraciło ono swoje niezwykle ważne funkcje życzące lub chroniące (Keber, 2002a). Rodzice wybierając imię dla swojego dziecka nie kierują się już jego pierwotnym znaczeniem, ale coraz częściej panującą modą, tym jakie imiona są aktualnie „na czasie” lub po prostu brzmieniem imienia bądź też jego współbrzmieniem z nazwiskiem.

W dobie globalizacji mamy możliwość obcowania z przedstawicielami innych narodów. Wtedy właśnie zdajemy sobie sprawę ze zróżnicowania imion w zależności od kraju pochodzenia. W swojej pracy skupię się na imionach najczęściej nadawanych w ostatnim czasie w Polsce oraz w Słowenii.

IMIĘ JAKO CZĘŚĆ JĘZYKOZNAWSTWA

Imię jest przedmiotem badań językoznawczych. Należy do działu onomastyki (slv. imenoslovje, onomastika). Imionami własnymi zajmuje się antroponomastyka (slv. antroponomastika²). Oczywiście badania dotyczące pochodzenia imion i częstotliwości ich nadawania nie są niczym nowym. Główni polscy badacze z dziedziny onomastyki to Witold Taszycki, Tadeusz Milewski, Elżbieta Umińska-Tytoń, Ewa Rzetelska-Feleszko, Aleksandra Cieślikowa, Jan Grzenia, Franciszek Sowa oraz Maria Malec (Rzetelska-Feleszko, 2002), autorka książki *Imię w polskiej antroponimii i kulturze*, która zawiera mnóstwo użytecznych informacji na temat imion. W Słowenii badaniami z dziedziny onomastyki zajmowali się głównie Franc Miklošič, France Kos, France Bezlaj, Franc Jakopin, Pavle Merku, Snježana L. Štuhec, Zora Tavčar oraz Janez Keber (Rzetelska-Feleszko 2002), do którego artykułów i prac będę się niejednokrotnie odwoływać.

DEFINICJA IMIENIA

Aby znaleźć dokładną definicję oraz odpowiedź na pytanie, czym właściwie jest imię najprościej będzie odnaleźć to hasło w słowniku. Ponieważ praca zawiera porównanie imion polskich i słoweńskich, zacytuję i porównam definicje ze słowników obu języków.

Definicja imienia według Słownika języka polskiego brzmi następująco:

„imie

1. «osobiste, nierodowe miano człowieka»

2. «nazwa, nazwisko» [...]

4. «każdy wyraz odmieniający się przez przypadki» (SJP, 2007)

W Slovarju slovenskega knjižnega jezika znajdziemy natomiast:

„imé [...]

1. beseda, več besed, ki se uporabljajo za razlikovanje, določevanje

a) posameznega človeka

b) posameznega iz iste vrste [...] osebno ime lastno ime človeka” (SSKJ, 1975)

W tym miejscu należy się odwołać do badań słoweńskiego językoznawcy Janeza Kebera, który podkreśla, że w języku słoweńskim słowo *ime* ma więcej znaczeń. *Imię* jest częścią *imienia osobistego*, wiemy jednak, że *imie* może oznaczać także dowolne *imie* w znaczeniu podanym również przez Słownik języka polskiego jako *każdy wyraz odmieniający się przez przypadki*. Janez Keber zaznacza, że jeśli imieniu nie towarzyszy

² Terminy słoweńskie za: Keber, Janez (2002), Slovarček imenoslovnih in drugih jezikoslovnih izrazov. *Jezikoslovni zapiski*, 8 (2), 141-150.

nazwisko, mamy do czynienia z tzw. *rojstnim* albo *krstnim imenom* (imię nadane po narodzinach lub imię chrzestne wśród chrześcijan) (Keber, 2002a).

HISTORIA IMION

Można przypuszczać, że wraz z nastaniem mowy powstały również imiona – człowiek nazywając wszystko dookoła musiał przecież nazwać siebie i innych. Pierwsze pisane źródła poświadczające zapis imion pochodzą z kręgu cywilizacji Sumerów (czyli z III tysiąclecia p.n.e.), a o tym, iż nie ma ludzi bez imienia czytamy również w greckim eposie *Odyseja* (Grzenia, 2002, 13; Keber, 2001, 15). Dawni Słowianie na swoje imiona wybierali słowa będące w codziennym użyciu (np. *Jelen*), które z czasem także zestawiali w jedną całość (*Boguwola*, *Dragožit*) (Lenarčič, 2012b, 883; Malec, 2001, 17-19). Wszystkie imiona powstawały jako imiona znaczące, mimo że z czasem, kiedy tworzymy z nich nowe formy, ich znaczenie ginie i staje się dla nas niejasne (Grzenia, 2002). O tym, jak ważne było imię niech świadczy następujący cytat:

»W kulturach pierwotnych imię nie tylko reprezentowało osobę nim nazwaną, miało ponadto funkcję znaku wróżebnego, swoistego zaklęcia, mocą którego miało się spełniać w jej życiu wyrażone w treści imienia życzenie. Bywało też niekiedy znakiem ochronnym zakrywającym treści właściwe dla zmylenia nieprzyjaznych, demonicznych mocy zagrażających życiu lub zdrowiu dziecka. Imię mogło też zawierać treści opisowe związane np. z momentem urodzenia się dziecka lub jego wyglądem. Symboliczne, życzeniowe, wróżebne treści związane z imieniem i skierowane ku przyszłości dziecka są obecne w antroponimii różnych ludów i epok.« (Polskie nazwy własne, 1998, 98)

PRAWNE ASPEKTY NADAWANIA IMION W POLSCE I SŁOWENII

Proces nadania imienia jest ściśle regulowany przez prawodawstwo danego kraju. W Polsce zasady nadania imienia reguluje ustawa *Prawo o aktach stanu cywilnego* z dnia 28 listopada 2014, która zaczęła obowiązywać 1 marca 2015³. W Słowenii kwestia nadania imienia dziecku jest regulowana przez Ustawę o imieniu (*Zakon o osebnem imenu*) z dnia 1 lutego 2006 (wszedł w życie dnia 11 marca 2006). Aby w pełni uświadomić sobie realia nadawania imion obowiązujące w obu krajach należy uważniej przyrzeć się zwłaszcza tym artykułom wyżej wymienionych ustaw, które dokładnie opisują zasady i przebieg procesu.

»**Art. 59.** 1. Osoba zgłaszająca urodzenie składa oświadczenie o wyborze nie więcej niż dwóch imion dla dziecka.

2. Wybrane imię lub imiona nie mogą być zamieszczone w akcie urodzenia w formie zdrobniałej oraz nie mogą mieć charakteru ośmieszającego lub nieprzyzwoitego.

³ <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140001741>

3. Niezależnie od obywatelstwa i narodowości rodziców dziecka wybrane imię lub imiona mogą być imionami obcymi. Można wybrać imię, które nie wskazuje na płeć dziecka, ale w powszechnym znaczeniu jest przypisane do danej płci.

4. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia przyjęcia oświadczenia o wyborze imienia lub imion dziecka, jeżeli wybrane imię lub imiona są w formie zdrobniającej lub mają charakter ośmieszający lub nieprzyzwoity lub nie wskazują na płeć dziecka, kierując się powszechnym znaczeniem imienia, i wybiera dziecku imię z urzędu, w formie decyzji administracyjnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, z adnotacją zamieszczoną w akcie urodzenia o wyborze imienia z urzędu.« (*Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 2014* poz. 1741, Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. *Prawo o aktach stanu cywilnego*, str. 24; <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140001741>)

Ustawa *Prawo o aktach stanu cywilnego*, która zaczęła obowiązywać w dniu 1 marca 2015, uchyliła dotychczasową ustawę z roku 2011 i jednocześnie wchodząc w życie dopuściła możliwość nadawania dziecku imienia obcego⁴. Decyzja co do stosowności imienia nadal pozostaje jednak w gestii Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

»2. člen (pojem osebnega imena)

(1) Osebno ime je pravica državljana in služi za razločevanje ter identifikacijo fizičnih oseb. Državljan je osebno ime dolžan uporabljati.

(2) Osebno ime državljanu zagotavlja identiteto, varstvo njegove osebnosti in dostojanstva.

(3) Pravica do svobodne izbire osebnega imena se sme omejiti le, če je to nujno za zavarovanje javne varnosti, morale ali pravic in svoboščin drugih ljudi. [...]

4. člen (uporaba osebnega imena v pravnem prometu)

(1) Za pravni promet izbrani priimek in ime sta lahko sestavljena vsak iz največ dveh besed oziroma dveh nedeljivih celot. [...]

7. člen (določitev osebnega imena otroku)

(1) Osebno ime določijo otroku starši sporazumno.

(2) Če eden od staršev ni znan, ni več živ ali ne more izvrševati roditeljske pravice, določi otroku osebno ime drugi roditelj. [...]

(4) Če otrokovi starši niso več živi ali ne morejo izvrševati roditeljskih pravic, določi otroku osebno ime oseba, ki ji je zaupana skrb za otroka, v soglasju s pristojnim centrom za socialno delo.« (*Uradni list RS*, št. 20/24. 2. 2006, *Zakon o osebnem imenu (ZOI-1)*, str. 1956; <https://www.uradni-list.si/1/content?id=71887>)

Warto zwrócić uwagę na fakt, że słoweńska ustawa zaznacza z jednej strony, że imię jest *prawem* obywatela, który z drugiej strony jest *zobowiązany* do posługiwania się nim. Jedynym ograniczeniem przy wyborze imienia jest kryterium powagi imienia – nie można

⁴ *Mercedes, Takahiro, a może Liam?*; <https://mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/12954,Mercedes-Takahiro-a-moze-Liam.html> (dostęp 16.01.2017)

nadać dziecku imienia ośmieszającego. Niezwykle ciekawy pod tym względem jest ust. 3 art. 2, który mówi o tym, iż prawo do swobodnego wyboru imienia można ograniczyć tylko ze względu na ochronę bezpieczeństwa publicznego, moralności, praw bądź swobód innych ludzi. Niezwykle istotne przy porównywaniu obu ustaw jest to, że ustawa słoweńska nie zabrania wprost nadawania imion w formie zdrobniałej, a jak wiemy co nie jest zabronione, jest dozwolone. Ustawa nie traktuje również o kwestii nadawania imion obcych.

Jak widzimy, w obu krajach przyjęto, że imię może składać się najwyżej z dwóch członów, przy czym w Polsce wyraźnie zaznaczono, że imię lub imiona muszą wskazywać na płeć dziecka (wyjątek – imię Maria można nadać chłopcu jako drugie imię⁵).

Jednakże istnieją również międzynarodowe dokumenty traktujące o imieniu. Cytując za literaturą słoweńską (Pravica do imena in priimka, 2007):

»Osebno ime (ime in priimek) je razpoznavni znak vsakega posameznika. Do njegove pravilne oblike ima vsakdo neodtujljivo pravico. [...] Ponosni moramo biti tako na svoj priimek kot tudi na rojstno ali krstno ime, ki so nam ga izbrali starši [...]«
»Osnova za mednarodno zaščito je Splošna deklaracija o človekovih pravicah. Sprejeta je bila leta 1948 na sedežu Združenih narodov in je dokument, ki bi moral usmerjati države članice k spoštovanju in zaščiti pravic vsakega posameznika. [...]«

STATYSTYKA

Aby w ogóle możliwe było porównywanie najpopularniejszych imion, czy to w dwóch różnych krajach, czy w tym samym kraju uwzględniając różnice w czasie, najprościej jest posługiwać się danymi statystycznymi. Imiona wraz z innymi danymi osobowymi są przechowywane w różnych systemach ewidencji ludności. W Polsce imiona przechowywane są w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności (PESEL), prowadzonym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji (do roku 2015 przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych)⁶. W Słowenii imiona są gromadzone w bazie CRP (Centralni Register Prebivalstva) zarządzanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Ministrstvo za notranje zadeve)⁷. Typowo statystyczne zestawienia imion (z podziałami na np. płeć, dziesięciolecia, imiona podwójne itp.) w Słowenii regularnie publikuje SURS (Statistični Urad Republike Slovenije)⁸.

⁵ Zalecenia dla urzędów stanu cywilnego dotyczące nadawania imion dzieciom osób obywatelstwa polskiego i narodowości polskiej (Komunikat Komisji Kultury Języka PAN, nr 1 (4) z 1996 r.), http://www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=611&Itemid=58%20 (dostęp 18.02.2017)

⁶ <https://mc.gov.pl/rejestr-pesel> (dostęp 18.02.2017)

⁷ http://www.mnz.gov.si/si/mnz_z_a_vas/osebni_in_tajni_podatki/osebni_podatki_iz_crp/ (dostęp 19.02.2017)

⁸ <http://www.stat.si/ImenaRojstva/sl> (dostęp 19.02.2017)

NAJCZĘŚCIEJ NADAWANE IMIONA W 2015 ROKU

Listę najczęściej nadawanych imion w Polsce w roku 2016 na podstawie danych z rejestru PESEL dnia 20 stycznia 2017 opublikowało Ministerstwo Cyfryzacji⁹. Niestety publikacja zestawienia najpopularniejszych imion nadanych w roku 2016 w Słowenii planowana jest przez tamtejszy Urząd Statystyczny dopiero na dzień 27 czerwca 2017¹⁰. 21 lutego 2017 poprzez zakładkę „kontakt” podjęłam próbę wcześniejszego pozyskania tychże danych na potrzeby niniejszej pracy licencjackiej, moja prośba spotkała się jednak z odmową. W uzasadnieniu powołano się na obowiązek równego traktowania wszystkich użytkowników strony internetowej słoweńskiego Urzędu Statystycznego (czyli jednocześnie wszystkich wyszukujących dane statystyczne), do którego zobowiązuje *Zakon o državni statistiki* oraz *Kodeks ravnanja evropske statistike*¹¹. W związku z powyższym jestem zmuszona opracować i porównać dane z roku 2015.

Polskie dane zostały przygotowane na podstawie danych z rejestru PESEL i opublikowane przez Ministerstwo Cyfryzacji dnia 27 stycznia 2016¹². Dane słoweńskie opublikowane są na stronie słoweńskiego Urzędu Statystycznego (SURS) i uwzględniają stan z dnia 1 stycznia 2016¹³. Oba zestawienia zawierają podział na imiona męskie i żeńskie oraz są dostępne w internecie. Dane polskie dostępne są do pobrania jako dokument formatu PDF i uwzględniają wszystkie imiona nadane co najmniej pięciokrotnie, co daje łącznie 217 imion męskich oraz 219 imion żeńskich. Dane słoweńskie dostępne są w ramach specjalnego portalu internetowego, tworzonego przy współpracy Słoweńskiego Urzędu Statystycznego (SURS) i obejmują po 100 najczęściej nadanych w roku 2015 imion męskich i żeńskich.

W swojej pracy zaprezentuję po 50 najpopularniejszych imion (co w sumie daje 200 imion – z każdego kraju po 50 najczęstszych imion męskich i żeńskich), porównam oba systemy imiennicze wskazując na podobieństwa i różnice w zasobie używanych imion oraz postaram się sformułować nasuwające się w toku analizy wnioski. Swoje analizy prezentuję w formie tabeli lub wykresów, wnioski stanowią zaś zawarte pod nimi komentarze i opisy. Poniżej prezentuję zebrane dane.

⁹ <https://mc.gov.pl/aktualnosci/najpopularniejsze-imiona-2016-roku-to-zuzanna-i-antoni> (dostęp 17.02.2017)

¹⁰ Rojeni, Slovenija, 2016; <http://www.stat.si/StatWeb/ReleaseCal?idp=17> (dostęp 16.02.2017)

¹¹ Korespondencja z pracownikami słoweńskiego Urzędu Statystycznego z dnia 21.02.2017 poprzez funkcję „kontakt” (<http://www.stat.si/StatWeb/Home/Contact>). Pełna treść korespondencji w załączniku nr 1.

¹² <https://mc.gov.pl/aktualnosci/najpopularniejsze-imiona-2015-roku-to-zuzanna-i-jakub> (dostęp 17.02.2017)

¹³ <http://www.stat.si/ImenaRojstva/sl/BabyNames/ExpandMostFrequentBabyNames> (dostęp 24.02.2017)

Polska

Tabela 1: Najpopularniejsze imiona męskie w Polsce (rok 2015)

Imiona męskie					
	imię	liczba wystąpień		imię	liczba wystąpień
1.	Jakub	8730	26.	Oliwier	2640
2.	Antoni	7988	27.	Karol	2574
3.	Szymon	7553	28.	Oskar	2517
4.	Jan	7271	29.	Maciej	2264
5.	Filip	6801	30.	Tomasz	2216
6.	Kacper	6479	31.	Natan	2205
7.	Aleksander	5574	32.	Dominik	2176
8.	Franciszek	5574	33.	Krzysztof	2093
9.	Mikołaj	5479	34.	Tymon	2043
10.	Wojciech	5469	35.	Fabian	1930
11.	Adam	5063	36.	Hubert	1869
12.	Michał	4944	37.	Paweł	1866
13.	Marcel	3938	38.	Ignacy	1762
14.	Wiktor	3916	39.	Tymoteusz	1726
15.	Piotr	3887	40.	Julian	1685
16.	Igor	3752	41.	Kamil	1649
17.	Mateusz	3740	42.	Patryk	1533
18.	Bartosz	3597	43.	Gabriel	1527
19.	Stanisław	3164	44.	Bartłomiej	1406
20.	Alan	2872	45.	Ksawery	1397
21.	Nikodem	2837	46.	Sebastian	1294
22.	Dawid	2766	47.	Adrian	1049
23.	Miłosz	2749	48.	Krzystian	995
24.	Maksymilian	2732	49.	Kajetan	918
25.	Leon	2723	50.	Olaf	868

Źródło: Ministerstwo Cyfryzacji

Tabela 2: Najpopularniejsze imiona żeńskie w Polsce (rok 2015)

Imiona żeńskie					
	imię	liczba wystąpień		imię	liczba wystąpień
1.	Zuzanna	9 151	26.	Kornelia	2 150
2.	Lena	8 768	27.	Magdalena	1 908
3.	Julia	8 541	28.	Karolina	1 888
4.	Maja	8 092	29.	Michalina	1 804
5.	Zofia	7 380	30.	Weronika	1 780
6.	Hanna	6 940	31.	Marcelina	1 753
7.	Amelia	6 499	32.	Agata	1 745
8.	Aleksandra	5 649	33.	Jagoda	1 642
9.	Alicja	5 529	34.	Helena	1 635
10.	Natalia	4 815	35.	Nina	1 606
11.	Wiktoria	4 788	36.	Barbara	1 340
12.	Oliwia	4 707	37.	Blanka	1 278
13.	Maria	3 978	38.	Kinga	1 273
14.	Emilia	3 762	39.	Paulina	1 165
15.	Nikoła	3 479	40.	Łucja	1 119
16.	Liliana	3 302	41.	Joanna	1 091
17.	Anna	3 199	42.	Kaja	1 085
18.	Antonina	2 996	43.	Małgorzata	1 076
19.	Nadia	2 988	44.	Marta	1 017
20.	Gabriela	2 863	45.	Patrycja	970
21.	Laura	2 674	46.	Katarzyna	951
22.	Milena	2 657	47.	Anastazja	894
23.	Iga	2 650	48.	Dominika	881
24.	Martyna	2 490	49.	Klaudia	824
25.	Pola	2 487	50.	Lilianna	821

Źródło: Ministerstwo Cyfryzacji

Słowenia

Tabela 3: Najpopularniejsze imiona męskie w Słowenii (rok 2015)

Dečki					
	ime	število		ime	število
1.	Luka	328	26.	Erik	89
2.	Filip	254	27.	Matija	85
3.	Nik	248	28.	Rok	84
4.	Mark	222	29.	Miha	82
5.	Žan	216	30.	Jure	80
6.	Jakob	206	31.	Anej	77
7.	Jaka	191	32.	Tilen	77
8.	Žiga	178	33.	Aleks	72
9.	David	168	34.	Urban	71
10.	Anže	164	35.	Tian	70
11.	Vid	156	36.	Gašper	66
12.	Jan	147	37.	Matevž	66
13.	Nejc	146	38.	Rene	64
14.	Maks	139	39.	Tine	64
15.	Tim	136	40.	Val	64
16.	Lovro	125	41.	Nace	63
17.	Lan	120	42.	Bine	62
18.	Matic	119	43.	Lukas	62
19.	Oskar	110	44.	Marcel	58
20.	Patrik	107	45.	Aleksej	57
21.	Liam	106	46.	Izak	56
22.	Leon	105	47.	Marko	56
23.	Gal	104	48.	Teo	55
24.	Maj	103	49.	Matej	53
25.	Aljaž	100	50.	Aleksander	52

Źródło: SURS (Statistični Urad Republike Slovenije)

Tabela 4: Najpopularniejsze imiona żeńskie w Słowenii (rok 2015)

Deklice					
	ime	število		ime	število
1.	Ema	267	26.	Neja	86
2.	Eva	259	27.	Sofija	86
3.	Zala	240	28.	Iza	85
4.	Sara	220	29.	Zarja	81
5.	Lara	206	30.	Ula	79
6.	Nika	205	31.	Iva	78
7.	Julija	200	32.	Mija	76
8.	Ana	183	33.	Živa	76
9.	Lana	176	34.	Lina	73
10.	Mia	174	35.	Žana	71
11.	Neža	162	36.	Gaja	68
12.	Zoja	147	37.	Taja	68
13.	Maša	146	38.	Lucija	67
14.	Ela	136	39.	Alina	62
15.	Ajda	132	40.	Tia	61
16.	Hana	115	41.	Špela	58
17.	Vita	112	42.	Tara	58
18.	Brina	111	43.	Sofia	57
19.	Nina	105	44.	Naja	52
20.	Tinkara	101	45.	Laura	51
21.	Klara	99	46.	Alja	50
22.	Manca	99	47.	Anja	49
23.	Kaja	98	48.	Lili	49
24.	Maja	90	49.	Tina	49
25.	Mila	88	50.	Katarina	48

Źródło: SURS (Statistični Urad Republike Slovenije)

PORÓWNANIE IMION W OBU KRAJACH

Porównanie długości imion

Tabela 5: Długość polskich imion męskich nadanych w roku 2015

Imiona męskie									
	Imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab		imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab
1.	Jakub	5	5	2	26.	Oliwier	7	7	3
2.	Antoni	6	6	3	27.	Karol	5	5	2
3.	Szymon	6	5	2	28.	Oskar	5	5	2
4.	Jan	3	3	1	29.	Maciej	6	5	2
5.	Filip	5	5	2	30.	Tomasz	6	5	2
6.	Kacper	6	6	2	31.	Natan	5	5	2
7.	Aleksander	10	10	4	32.	Dominik	7	7	3
8.	Franciszek	10	9	3	33.	Krzysztof	9	7	2
9.	Mikołaj	7	7	3	34.	Tymon	5	5	2
10.	Wojciech	8	6	2	35.	Fabian	6	6	2
11.	Adam	4	4	2	36.	Hubert	6	6	2
12.	Michał	6	5	2	37.	Paweł	5	5	2
13.	Marcel	6	6	2	38.	Ignacy	6	6	3
14.	Wiktor	6	6	2	39.	Tymoteusz	9	8	4
15.	Piotr	5	5	1	40.	Julian	6	6	2
16.	Igor	4	4	2	41.	Kamil	5	5	2
17.	Mateusz	7	6	3	42.	Patryk	6	6	2
18.	Bartosz	7	6	2	43.	Gabriel	7	7	2
19.	Stanisław	9	9	3	44.	Bartłomiej	10	10	3
20.	Alan	4	4	2	45.	Ksawery	7	7	3
21.	Nikodem	7	7	3	46.	Sebastian	9	9	3
22.	Dawid	5	5	2	47.	Adrian	6	6	2
23.	Miłosz	6	5	2	48.	Krystian	8	8	2
24.	Maksymilian	11	11	4	49.	Kajetan	7	7	3
25.	Leon	4	4	2	50.	Olaf	4	4	2

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych Ministerstwa Cyfryzacji

Tabela 6: Długość słoweńskich imion męskich nadanych w roku 2015

Chłopcy									
	Imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab		imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab
1.	Luka	4	4	2	26.	Erik	4	4	2
2.	Filip	5	5	2	27.	Matija	6	6	3
3.	Nik	3	3	1	28.	Rok	3	3	1
4.	Mark	4	4	1	29.	Miha	4	4	2
5.	Žan	3	3	1	30.	Jure	4	4	2
6.	Jakob	5	5	2	31.	Anej	4	4	2
7.	Jaka	4	4	2	32.	Tilen	5	5	2
8.	Žiga	4	4	2	33.	Aleks	5	5	2
9.	David	5	5	2	34.	Urban	5	5	2
10.	Anže	4	4	2	35.	Tian	4	4	2
11.	Vid	3	3	1	36.	Gašper	6	6	2
12.	Jan	3	3	1	37.	Matevž	6	6	2
13.	Nejc	4	4	1	38.	Rene	4	4	2
14.	Maks	4	4	1	39.	Tine	4	4	2
15.	Tim	3	3	1	40.	Val	3	3	1
16.	Lovro	5	5	2	41.	Nace	4	4	2
17.	Lan	3	3	1	42.	Bine	4	4	2
18.	Matic	5	5	2	43.	Lukas	5	5	2
19.	Oskar	5	5	2	44.	Marcel	6	6	2
20.	Patrik	6	6	2	45.	Aleksej	7	7	3
21.	Liam	4	4	2	46.	Izak	4	4	2
22.	Leon	4	4	2	47.	Marko	5	5	2
23.	Gal	3	3	1	48.	Teo	3	3	2
24.	Maj	3	3	1	49.	Matej	5	5	2
25.	Aljaž	5	4	2	50.	Aleksander	10	10	4

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych Słoweńskiego Urzędu Statystycznego (SURS)

Tabela 7: Długość polskich imion żeńskich nadanych w roku 2015

Imiona żeńskie									
	Imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab		imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab
1.	Zuzanna	7	7	3	26.	Kornelia	8	8	3
2.	Lena	4	4	2	27.	Magdalena	9	9	4
3.	Julia	5	5	2	28.	Karolina	8	8	4
4.	Maja	4	4	2	29.	Michalina	9	8	4
5.	Zofia	5	5	2	30.	Weronika	8	8	4
6.	Hanna	5	5	2	31.	Marcelina	9	9	4
7.	Amelia	6	6	3	32.	Agata	5	5	3
8.	Aleksandra	11	11	4	33.	Jagoda	6	6	3
9.	Alicja	6	6	3	34.	Helena	6	6	3
10.	Natalia	7	7	3	35.	Nina	4	4	2
11.	Wiktoria	8	8	3	36.	Barbara	7	7	3
12.	Oliwia	6	6	3	37.	Blanka	6	6	2
13.	Maria	5	5	2	38.	Kinga	5	5	2
14.	Emilia	6	6	3	39.	Paulina	7	7	3
15.	Nikola	6	6	3	40.	Łucja	5	5	2
16.	Liliana	7	7	3	41.	Joanna	6	6	3
17.	Anna	4	4	2	42.	Kaja	4	4	2
18.	Antonina	8	8	4	43.	Małgorzata	10	9	4
19.	Nadia	5	5	2	44.	Marta	5	5	2
20.	Gabriela	8	8	3	45.	Patrycja	8	8	3
21.	Laura	5	5	2	46.	Katarzyna	9	8	4
22.	Milena	6	6	3	47.	Anastazja	9	9	4
23.	Iga	3	3	2	48.	Dominika	8	8	4
24.	Martyna	7	7	3	49.	Klaudia	7	7	2
25.	Pola	4	4	2	50.	Lilianna	8	8	3

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych Ministerstwa Cyfryzacji

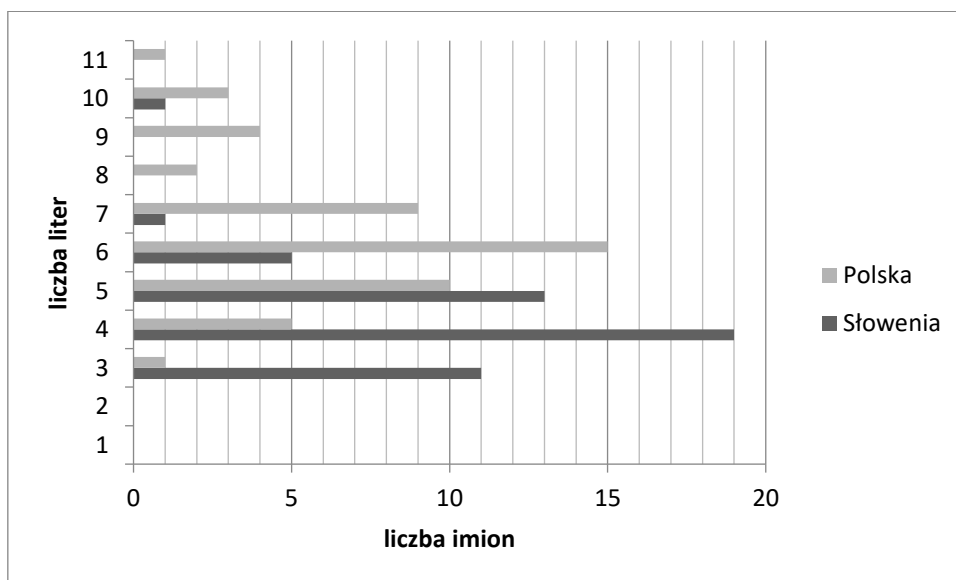
Tabela 8: Długość słoweńskich imion żeńskich nadanych w roku 2015

Dziewczynki									
	Imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab		imię	liczba liter	liczba głosek	liczba sylab
1.	Ema	3	3	2	26.	Neja	4	4	2
2.	Eva	3	3	2	27.	Sofija	6	6	3
3.	Zala	4	4	2	28.	Iza	3	3	2
4.	Sara	4	4	2	29.	Zarja	5	5	2
5.	Lara	4	4	2	30.	Ula	3	3	2
6.	Nika	4	4	2	31.	Iva	3	3	2
7.	Julija	6	6	3	32.	Mija	4	4	2
8.	Ana	3	3	2	33.	Živa	4	4	2
9.	Lana	4	4	2	34.	Lina	4	4	2
10.	Mia	3	3	2	35.	Žana	4	4	2
11.	Neža	4	4	2	36.	Gaja	4	4	2
12.	Zoja	4	4	2	37.	Taja	4	4	2
13.	Maša	4	4	2	38.	Lucija	6	6	3
14.	Ela	3	3	2	39.	Alina	5	5	3
15.	Ajda	4	4	2	40.	Tia	3	3	2
16.	Hana	4	4	2	41.	Špela	5	5	2
17.	Vita	4	4	2	42.	Tara	4	4	2
18.	Brina	5	5	2	43.	Sofia	5	5	2
19.	Nina	4	4	2	44.	Naja	4	4	2
20.	Tinkara	7	7	3	45.	Laura	5	5	2
21.	Klara	5	5	2	46.	Alja	4	3	2
22.	Manca	5	5	2	47.	Anja	4	3	2
23.	Kaja	4	4	2	48.	Lili	4	4	2
24.	Maja	4	4	2	49.	Tina	4	4	2
25.	Mila	4	4	2	50.	Katarina	8	8	4

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych Słoweńskiego Urzędu Statystycznego (SURS)

Różnicę w długości polskich i słoweńskich imion najlepiej jednak przedstawić za pomocą wykresów porównujących liczbę imion z określoną ilością liter lub sylab.

Wykres 1: Przedstawienie ilości imion w zależności od liczby liter; męskie imiona polskie oraz słoweńskie nadane w roku 2015

Źródło: wyliczenia własne

Wykres 2: Przedstawienie ilości imion w zależności od liczby głosek; męskie imiona polskie oraz słoweńskie nadane w roku 2015

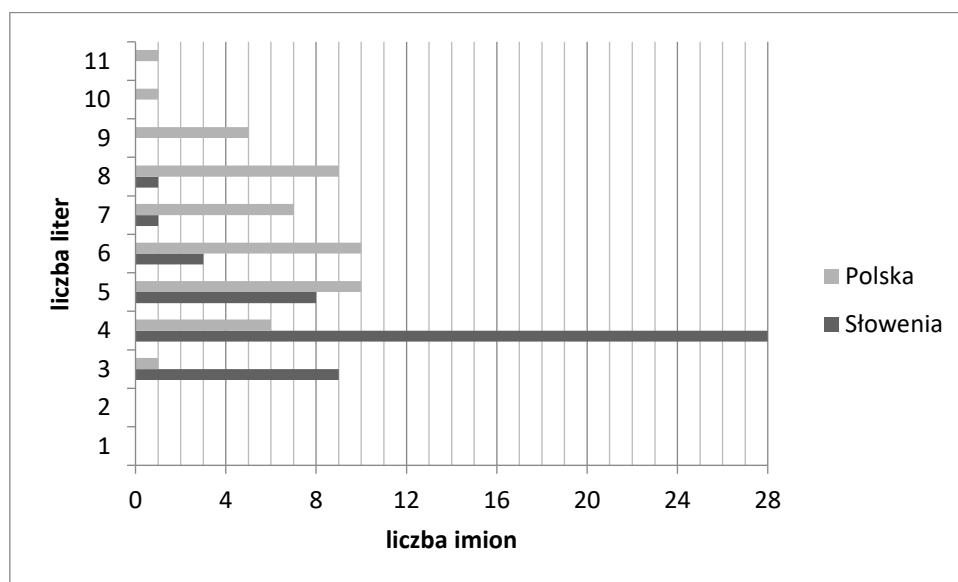
Źródło: wyliczenia własne

Wykres 3: Przedstawienie ilości imion w zależności od liczby sylab; męskie imiona polskie oraz słoweńskie nadane w roku 2015

Źródło: wyliczenia własne

Wykres 4: Przedstawienie ilości imion w zależności od liczby liter; żeńskie imiona polskie oraz słoweńskie nadane w roku 2015

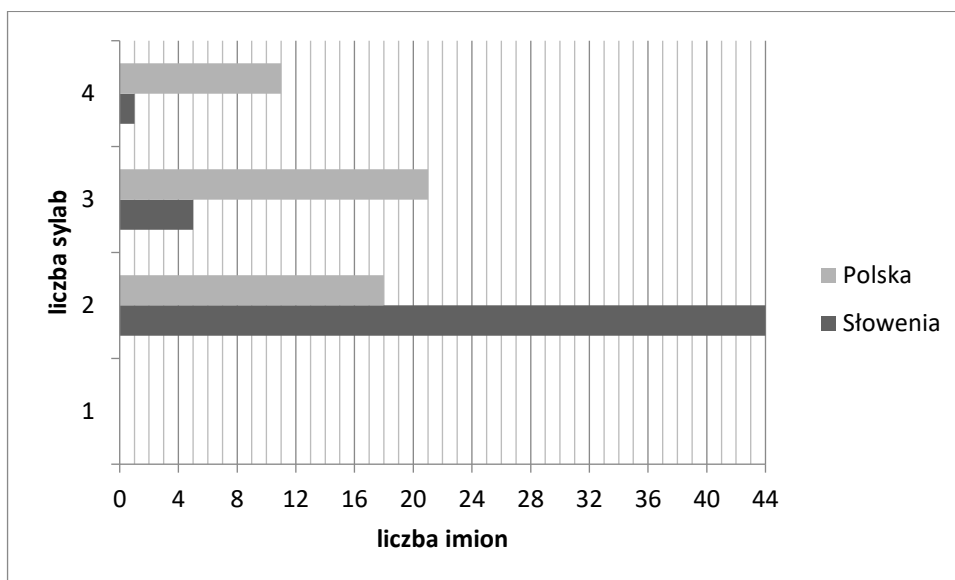
Źródło: wyliczenia własne

Wykres 5: Przedstawienie ilości imion w zależności od liczby głosek; żeńskie imiona polskie oraz słoweńskie nadane w roku 2015

Źródło: wyliczenia własne

Wykres 6: Przedstawienie ilości imion w zależności od liczby sylab; żeńskie imiona polskie oraz słoweńskie nadane w roku 2015

Źródło: wyliczenia własne

Gołym okiem zauważalna jest dysproporcja w długości imion polskich i słoweńskich, które są wyraźnie krótsze. Co ciekawe, słoweńskie imiona własne są również krótsze od imion pospolitych (rzeczowników) używanych w tym języku. Pisał o tym chociażby Primož Jakopin (1996, 193), który wyliczył, że słoweński rzeczownik składa się średnio z 8,49 litery, przy czym uśredniona długość imion własnych to tylko 5,88 litery (czyli są średnio o 2,61 litery krótsze!). Co prawda badania te zostały przeprowadzone z wykorzystaniem danych z roku 1995, ale w mojej opinii słoweńskie tendencje nazewnicze nie uległy diametralnej zmianie i nadal nadawane są imiona krótkie, o czym piszę w następnych akapitach.

Jak już ustaliliśmy, Słoweńcy niechętnie nadają imiona długie. Omówię teraz długość słoweńskich imion męskich, następnie żeńskich przy jednoczesnym porównaniu ich z długością imion polskich, bazując na zaprezentowanym wcześniej materiale.

Wśród słoweńskich imion męskich najpopularniejsze są imiona czteroliterowe (19 w pierwszej pięćdziesiątce), następnie pięcio- (13) i trzyliterowe (11), co stanowi aż 86% z pierwszych pięćdziesięciu imion. W pierwszej pięćdziesiątce najczęściej nadanych w Słowenii imion zaledwie 7 jest dłuższych niż 5 liter, przy czym w zestawieniu tym nie znalazły się żadne imiona ośmio-, dziewięcio- lub jedenastoliterowe i tylko po jednym imieniu siedmio- i dziesięcioliterowym. Dla porównania Polacy najchętniej nadawali imiona sześćcio- (15), pięcio- (10) oraz siedmioliterowe (9), które stanowią 68% z wszystkich prezentowanych imion. Polacy nadają prawie czterokrotnie mniej imion czteroliterowych (5 w Polsce przy 19 w Słowenii), natomiast aż trzykrotnie więcej imion siedmioliterowych (15 – 5).

Mimo iż liczba liter w imionach jest istotnym czynnikiem pozwalającym porównać długość należy pamiętać o różnicach wynikających ze stosowanych alfabetów, a dokładniej zasobu znaków. Występujących w języku polskim dwuznaków, które wykorzystujemy do zapisu wszelkich słów, w tym również imion, próżno szukać w słoweńskim systemie piśmienniczym. Słoweńcy nie różnicują w zapisie chociażby »rz« i »ž« czy też »ch« i »h«. W miejscu polskich dwuznaków »sz« i »cz« używają natomiast jednego grafemu. W związku z tym istotniejsze będzie porównanie długości imion na podstawie ilości głosek. Wśród imion słoweńskich najpopularniejsze są czterogłoskowe (20), następnie pięcio- (12) i trójgłoskowe (11). Jedynie siedem imion składa się z sześciu lub więcej głosek, a wśród nich tylko jedno jest dziesięciogłoskowe. Nieco inaczej prezentuje się podział imion polskich. Przeważają imiona pięcio- (15) i sześciogłoskowe (13). Liczną grupę stanowią również imiona siedmiogłoskowe (8). O ile w słoweńskim systemie znajdziemy jedynie kilka imion dłuższych, o tyle

w zaprezentowanym systemie polskim znajdziemy zaledwie sześć imion zbudowanych z mniej niż pięciu głosek.

Różnica widoczna jest także w liczbie sylab polskich i słoweńskich imion. Mimo że obywatele obydwu państw podobnie chętnie nadają imiona dwusylabowe, to jednak różnica w nadawaniu imion jedno- i trzy- sylabowych jest bardzo wyraźna. W obu przypadkach proporcje kształtują się na poziomie 2 – 13, przy czym Słoweńcy nadają więcej imion jednosylabowych a Polacy więcej trzysylabowych. Uśrednione wyniki pokazują, że polskie imiona męskie mają długość średnio 6,38 litery, 6,12 głoski oraz 2,34 sylaby, podczas gdy średnia długość imion słoweńskich to 4,42 litery, 4,4 głoski oraz 1,82 sylaby. Imiona słoweńskie są zatem o średnio dwie litery (dokładnie o 1,96 litery), prawie dwie głoski (1,72 głoski) i pół sylaby (0,52 sylaby) krótsze od imion polskich.

Podobnie przedstawia się sytuacja wśród imion żeńskich. Słoweńcy zdecydowanie najchętniej nadają dziewczynom imiona czteroliterowe (aż 28 imion, czyli 56% imion z pierwszej pięćdziesiątki). Popularne są również imiona trzy- (9) i pięcioliterowe (8). W pierwszej pięćdziesiątce znalazło się w sumie 5 imion dłuższych niż pięć liter oraz ani jedno dłuższe niż 8 liter. Jeśli chodzi o imiona żeńskie nadane w Polsce w roku 2015 to żadna grupa imion nie wyróżnia się tak znacząco jak imiona czteroliterowe w Słowenii. W Polsce w roku 2015 jednakową popularnością cieszyły się imiona pięcio- i sześcioliterowe (po 10), podobnie popularne były także imiona ośmioliterowe (9). Wśród pierwszych pięćdziesięciu imion znalazło się jedynie 6 czteroliterowych (prawie pięciokrotnie mniej niż w Słowenii!), ale aż 23 imiona dłuższe niż 6 liter, w tym siedem dłuższych niż 8 liter.

W przypadku liczby głosek wśród imion słoweńskich znacząco wyróżniają się imiona czterogłoskowe (26), druga pod względem popularności grupa to imiona trójgłoskowe (11). Ilość imion pięcio-, sześć-, siedmio- oraz ośmiogłoskowych pokrywa się natomiast z imionami o odpowiadającej liczbie liter. Wśród imion polskich najliczniejszą grupę stanowią imiona ośmiogłoskowe (11), na drugim miejscu znajdują się zaś imiona pięcio- oraz sześciogłoskowe (po 10). W polskim systemie znajdziemy także cztery imiona dziewięciogłoskowe oraz jedno imię jedenastogłoskowe, podczas gdy w systemie słoweńskim najdłuższe imię składa się z ośmiu głosek.

Jeśli zaś chodzi o liczbę sylab, wśród imion słoweńskich bezsprzecznie dominują imiona dwusylabowe (44), które stanowią aż 88% imion z pierwszej pięćdziesiątki. Wśród imion polskich najpopularniejsze były imiona trzy- (21) oraz dwusylabowe (18). Uśredniona długość polskich imion żeńskich nadanych w roku 2015 to 6,48 litery, 6,42 głoski i 2,86 sylaby, natomiast średnia długość słoweńskich imion żeńskich to odpowiednio 4,24 litery, 4,2

głoski i 2,14 sylaby. Słoweńskie imiona żeńskie są (w przybliżeniu) o średnio 2 litery (2,24 litery), jedną głoskę (1,22 głoski) i o prawie całą sylabę (0,72 sylaby) krótsze od imion polskich.

Warto zaznaczyć jednak, że duża część prezentowanych wcześniej imion słoweńskich, zarówno męskich jak i żeńskich, to formy skrócone bądź zdrobniałe, które nadawane są jako formy urzędowe. Z zaprezentowanych wcześniej pięćdziesięciu imion męskich od 17 do 20 to imiona powstałe w wyniku skracania lub zdrabniania¹⁴ zarówno w słoweńskim systemie językowym, jak i niejako przejęte z drugich systemów (np. Imię *Liam*, które jest irlandzką skróconą formą imienia *William*¹⁵). Trzy imiona, które mogą być uznawane za formę skróconą bądź zdrobniałą to **Lan** (*Alan*)¹⁶, **Tian** (*Tihomir*)¹⁷ oraz **Val** (*Valentin* lub *Valter*)¹⁸. Pozostałe męskie imiona skrócone to: **Nik** (*Nikolaj*), **Mark** (*Marko*), **Jaka** (*Jakob*), **Jan** (*Janez*), **Maks** (*Maksimilijan*), **Tim** (*Timotej*), **Matic** (*Matija*), **Lovro** (*Lovrenc*), **Miha** (*Mihael*), **Jure** (*Jurij*), **Aleks** (*Aleksander*), **Tine** (*Martin/Valentin*), **Nace** (*Ignac*), **Bine** (*Albin*), **Aleksej** (*Aleksander*) oraz **Teo** (*Teodor*).

Nie inaczej wygląda sytuacja wśród imion żeńskich. 23 spośród pierwszych pięćdziesięciu imion najczęściej nadanych w roku 2015 to formy zdrobniałe lub skrócone. Są to imiona: **Nika** (*Nikolaja*), **Lana** (*Alana/Svetlana*), **Mia** (*Marija/Mihaela*), **Maša** (*Marija*), **Ela** (*Adela/Elizabeta/Helena*), **Brina** (*Sabrina*), **Zala** (*Rozalija*), **Manca** (*Marija*), **Mila** (*Emilija*), **Neja** (*Jerneja*), **Iza** (*Elizabeta/Izabela/Luiza*), **Zarja** (*Zora*), **Ula** (*Uršula*), **Iva** (*Ivana*), **Mija** (*Marija/Mihaela*), **Lina** (*Karolina/Adelina/Evelina*), **Taja** (*Tajda*), **Alina** (*Adelina*), **Špela** (*Elizabeta*), **Tara** (*Tarasija*), **Naja** (*Natalija/Anastazija*), **Alja** (*Aleksandra*), **Lili** (*Liliana*) oraz **Tina** (*Kristina/Martina/Valentina*).

¹⁴ Decyzję o tym, czy imię jest formą skróconą lub zdrobniałą podejmowałam na podstawie publikacji *Leksikon imen*. Jeśli przy imieniu nie było opisu, a jedynie odsyłacz do innego, „pełniejszego” imienia, traktowałam imię jako zdrobniałe bądź skrócone. W przypadku imion *Lan*, *Liam*, *Tian*, *Val* oraz *Alina* i *Naja* skorzystałam z innych publikacji i źródeł uwzględnionych w bibliografii.

¹⁵ <https://www.behindthename.com/name/liam>

¹⁶ Keber, J. (2004). *Najlepša imena za novorojenčka*. Ljubljana: Info press.

¹⁷ <https://www.behindthename.com/name/tian/submitted>

¹⁸ Lenarčič, S. (2012b). *Vse o imenih v Sloveniji*. Ljubljana: Modrijan.

Porównanie podobieństwa systemu imienniczego

Porównując zebrany wcześniej materiał możemy spróbować znaleźć podobieństwa w systemie imienniczym obu krajów. Aby znaleźć polskie odpowiedniki słoweńskich imion (a czasem również odwrotnie) posłużyłam się *Słownikiem imion* z roku 1991 pod redakcją Wandy Janowowej. Słownik ten, opracowany przede wszystkim dla bibliotekarzy w celu ułatwienia im pracy przy katalogowaniu wszelkich obcojęzycznych danych, jest pomocny również w znajdowaniu odpowiedników imion w innych językach. Niestety jako książka stosunkowo stara nie obejmuje imion nowszych lub modniejszych w ostatnim czasie. W przypadkach, kiedy znalezienie odpowiednika nie było możliwe przy pomocy *Słownika imion* potrzebne były dalsze poszukiwania, głównie w celu ustalenia pochodzenia niejednokrotnie dziwnie wyglądających słoweńskich wersji imion. W tym celu w pierwszej kolejności odwoływałam się do prac Janeza Kebra (odpowiednio *Leksikon imen*, następnie *Najlepša imena za novorojenčka*), a jeśli w jego pracach nie znalazłam interesującego mnie imienia, sięgałam po encyklopedię *Vse o imenih v Sloveniji* autorstwa Simona Lenarčiča. Jeśli i to okazało się bezowocne odwoływałam się do źródeł internetowych, w tym do informacji z anglojęzycznego portalu *Behind the Name*, w ostateczności także do informacji zamieszczonych w słoweńskiej, angielskiej lub polskiej wersji językowej *Wikipedii* (choć te jak wiadomo należy zawsze traktować z dużą rezerwą). Na podstawie wymienionych źródeł zdefiniowałam w sumie około 35 par lub grup imion podobnych (fonetycznie lub etymologicznie). Poniżej, w formie tabeli, prezentuję zestawienie wyników porównania słoweńskiego i polskiego systemu imienniczego w roku 2015.

Tabela 9: Polskie i słoweńskie imiona podobne – imiona męskie

Imię polskie	Miejsce na liście	Imię słoweńskie	Miejsce na liście
Jakub	1.	Jakob, Jaka	6., 7.
Jan	4.	Žan, Anže, Jan	5., 10., 12.
Filip	5.	Filip	2.
Kacper	6.	Gašper	36.
Aleksander	7.	Aleks, Aleksej, Aleksander	33., 45., 50.
Mikołaj	9.	Nik	3.
Michał	12.	Miha	29.
Marcel	13.	Marcel	44.
Mateusz	17.	Matej	49.
Bartosz, Bartłomiej	18., 44.	Nejc	13.
Alan*	20.	Lan*	17.
Dawid	22.	David	9.
Maksymilian	24.	Maks	14.
Leon	25.	Leon	22.
Oskar	28.	Oskar	19.
Maciej	29.	Matic, Matija	18., 27.
Tymon, Tymoteusz	34., 39.	Tim	15.
Ignacy	38.	Nace	41.
Patryk	42.	Patrik	20.

Źródło: zestawienie własne

Wśród pierwszych 50. najpopularniejszych imion męskich znajdziemy 18 par lub grup imion podobnych, w tym 9 identycznych (pomijając drobne różnice fonetyczne lub wynikające z używanego alfabetu) oraz 9 podobnych ze względu na etymologię imienia.

Dziewiętnastą parę może tworzyć nieco problematyczne słoweńskie imię *Lan*. Próżno szukać go w *Leksikonie*, gdyż Janez Keber opisuje je dopiero w książce *Najlepša imena za novorojenčka*. Według tego opisu jest to bardzo rzadko występujące imię, którego pochodzenie można powiązać z nazwą rośliny (sl. *lan* – pl. *len*), jako drugą możliwość wymienia powstanie w wyniku skrócenia imion, które zawierają cząstkę *-lan*, czyli na przykład *Alan* (Keber, 2004: 81). Z taką definicją nie zgadza się Simon Lenarčič, który broni tezy iż jest to imię typowo słoweńskie, do tego używane praktycznie tylko i wyłącznie przez Słoweńców (Lenarčič, 2012b). Jeśli zatem przyjmujemy drugą definicję powstania imienia *Lan*, możemy uznać, że odpowiada ono imieniu *Alan*.

Tabela 10: Polskie i słoweńskie imiona podobne – imiona żeńskie

Imię polskie	Miejsce na liście	Imię słoweńskie	Miejsce na liście
Julia	3.	Julija	7.
Maja	4.	Maja	24.
Zofia	5.	Sofija, Sofia	27., 43.
Hanna	6.	Hana	16.
Aleksandra	8.	Alja	47.
Natalia*	10.	Naja*	44.
Maria	13.	Mia*, Maša, Manca, Mija*	10., 13., 22., 32.
Emilia	14.	Mila	25.
Liliana, Lilianna	16., 50.	Lili	48.
Anna	17.	Ana, Anja	8., 47.
Laura	21.	Laura	45.
Karolina*	28.	Lina*	34.
Weronika	30.	Nika	6.
Nina	35.	Nina	19.
Łucja	40.	Lucija	38.
Kaja	42.	Kaja	23.
Katarzyna	46.	Katarina	50.

Źródło: zestawienie własne

Wśród pierwszych 50. najpopularniejszych imion żeńskich znajdziemy 17 par lub grup imion podobnych, z czego 10 identycznych (pomijając drobne różnice fonetyczne lub wynikające z używanego alfabetu) oraz 7 podobnych ze względu na etymologię imienia. Tutaj aż trzy grupy imion są problematyczne, dlatego też krótko skomentuję każdą z oznaczonych pogrubioną czcionką oraz gwiazdką grupę.

Natalia – Naja: Keber (2004: 103) powstanie imienia *Naja* tłumaczy skróceniem imienia *Najdena*. Lenarčič (2012b: 584) jest zdania, że imię to wywodzi się z imion *Anastazija* lub *Natalija*. Zdecydowałam się umieścić je w powyższej tabeli jako odpowiednik imienia *Natalia* z powodu tej oto informacji:

» [...] Na Poljskem je Svèt za poljski jezik imel s starši, ki so se odločili, do bodo svoji hčerki dali ime Naja, pravo pravcato polemiko, v kateri se je pokazala brezmejna ozkost znanstvenega pogleda na imena. Starši so namreč zatrdili, da so ime naredili z mislijo na ravno takrat umrlega papeža Janeza Pavla II. tako, da so ime Jan obrnili in mu dodali žensko pripono –a, dobili so pa strokovni odgovor, da je ime Naja „lahko edinole klicna oblika imena NATALIA, NADZEIJA” (in zato ni primerno za vpis v matično knjigo)! [...]« (Lenarčič, 2012: 584).

Maria - Mia, Maša, Manca, Mija: o ile formy *Maša* i *Manca* wywodzą się z imienia *Marija*, o tyle formy *Mia* oraz *Mija* należy uznać za nieco kłopotliwe za względu na to, iż w *Leksikonie* znajdziemy odsyłacz zarówno do imienia *Marija* jak i do imienia *Mihaela*, a wtedy *Mia/Mija* tworzyłyby grupę z imieniem *Michalina*.

Karolina – Lina: tę parę znajdziemy w *Słowniku imion* (Janowowa, Skarbek, Zbijowska i Zbiniowska, 1991: 362), jednak przy opisie imienia *Lina* w książce *Leksikon imen* czytamy, że imię to powstało w wyniku skrócenia imion, które kończą się na –lina i w ten sposób imię mogłoby tworzyć parę także z imionami *Michalina* i *Paulina* (występującymi wśród 50 najpopularniejszych polskich imion żeńskich w roku 2015) czy też np. z imieniem *Ewelina*.

MOTYWACJA NADAWANIA IMION

Rodzice wybierając imię dla swojego dziecka kierują się różnymi czynnikami. Jedni śledzą listy najpopularniejszych imion po to, żeby swojej pociesze nadać imię modne, drudzy śledzą te same listy z przyczyn zupełnie innych – nie chcą nadać dziecku imienia z czołówki. Czynnikiem mających wpływ na wybór imienia jest więcej. Mogą to być na przykład wpływy rodzinne (imię lub imiona »po dziadkach«), nie bez znaczenia jest także brzmienie imienia samego w sobie lub jego współbrzmienie z nazwiskiem. Czasem rodzice kierują się na pozór absurdalnymi czynnikami, na przykład tym, aby imiona wszystkich dzieci zaczynały się na tę samą literę... Głośno było również o niemieckim kibicu, który przed Mistrzostwami Europy w piłce nożnej zapowiedział, iż swoje dziecko nazwie imieniem strzelca pierwszego gola¹⁹. Powodów, dla których dziecko dostaje takie a nie inne imię jest mnóstwo. Dziesięć najważniejszych jednak w swoim artykule *Rojstna imena, hišna imena, vzdevki, psevdonimi v Sloveniji* wymienia Janez Keber:

»Danes nekdanji pomen rojstnih imen ne vpliva bistveno na izbor in dajanje imen. Z boljšim poznavanjem imen in njihovega izvora tudi pri nas, se bo to morda zgodilo kdaj v prihodnosti. Tako pa na izbor in dajanje imen pri nas in v Evropi vpliva v glavnem naslednjih *deset dejavnikov: dejavnik tradicije, etični dejavnik, verski dejavnik, dinastični dejavnik, politični dejavnik, literarni dejavnik, dejavnik blagolastnosti, dejavnik sosredstva, dejavnik izvirnosti, dejavnik nevpadljivosti*. [...]

1.2.1 Dejavnik tradicije

Ta je bil in je še precej upoštevan na slovenskem ozemlju. Kaže se v prenašanju istih imen od ene generacije na drugo, npr. od očeta na prvorojenca, od mame na hčer ali s preskokom ene generacije, od starega očeta na vnuka, od stare mame na vnućinjo. [...]

1.2.2 Etićni dejavnik

Ta pomeni, da so starši nekdaj, ko je bila zavest o pomenu imena še živa, z izbiro imena določili otrokovo usodo, izražali svoje dobre želje, upanja. [...]

1.2.3 Verski dejavnik

Ta dejavnik tudi še dandanes precej vpliva na izbiranje oziroma dajanje imen, čeprav bistveno manj kot v preteklih obdobjih. Po zelo strogih določbah koncila v Tridentu sredi 16. stoletja [...]

¹⁹ <http://www.rp.pl/Euro-2016/160619550-Niemcy-Ojciec-nazwie-syna-na-czesc-Shkodrana-Mustafiego.html#ap-1> (dostęp 24.03.2017)

novorojencem so morali dati samo krščanska tj. svetniška imena. [...] V 20. Stoletju, zlasti po drugi svetovni vojni, je verski dejavnik začel izgubljati na veljavi. [...]

1.2.4, 1.2.5, 1.2.6 Dinastični, politični, literarni dejavnik

Ti dejavniki so si v bistvo zelo podobni. Pomenijo poimenovanje po vladarskih imenih ter po imenih znanih politikov in književnih junakov. Poimenovanje po vladarskih imenih, ki je bilo nekdanje zelo v veljavi, danes z zatonom evropskih vladarskih družin izginja. [...] Poimenovanje po znanih politikih, državnikih, revolucionarjih, ki s svojo karizmo in dejavnostjo zaznamujejo ali so zaznamovali svoj čas in proslavljajo svoja imena je še vedno aktualno. [...] Prav tako so zelo popularna imena pisateljev in različnih književnih junakov. [...]

1.2.7 Dejavnik blagoglasnosti

Je med najpomembnejšimi dejavniki, zelo važno je namreč, kakšen slušni vtis ime naredi, ali ima kakšno neprijetno rimo ipd. Izbor imen po tem dejavniku je zlasti v praksi pri t. i. umetniških imenih igralcev in drugih medijskih osebnosti. Nekateri poudarjajo še pomembnost dolžine imena. Ta naj bi bila v pravem sorazmerju z dolžino priimka: dolgemu priimku naj bi ustrezalo krajše ime in obratno. [...] V najnovjšem času je opazna težnja po dajanju čim krajših imen. Tako npr. med prvimi 20 ženskimi imeni v letu 2000 ni bilo niti enega trozložnega [...]. Enako velja za moška imena, med katerimi je v prvi dvajseterici tudi šest enozložnih [...].

1.2.8 Dejavnik sosedstva

Pomeni prevzemanje imen od sosedov [...].

1.2.9 Dejavnik izvornosti

Ta dejavniki pomeni izbiranje neobičajnih, redkih, opaznih imen in postaja v novejšem času vse bolj pomemben in povečuje celoten izbor imen na slovenskem ozemlju. Takšna imena si uporabniki prej in hitreje zapomnijo, pogosto pa imajo njihovi nosilci težave prav zaradi njihove izjemnosti. [...] Ta pravica je bila neredko zlorabljen, saj so župniki nekdanje zlasti nezakonskim otrokom dajali nenavadna imena, s katerimi so jih zaznamovali za vse življenje. [...]

1.2.10 Dejavnik nevpadljivosti

[...] Po njem starši izbirajo že dolgo znana imena in se zavestno izogibajo modnim imenom. [...]« (Keber, 2002a).

Oczywiście w zależności od życzeń rodziców pewne czynniki na wybór imienia wpływają mniej lub bardziej, jednocześnie uzupełniając się między sobą.

Ciekawą klasyfikację dotyczącą motywacji nadawania imienia zaprezentowała także Maria Malec w swojej publikacji *Imię w polskiej antroponimii i kulturze*:

- »1. Motywacja przedchrześcijańska – wróżba, magia i tabu [...]
2. Motywacja religijna – patronat świętych [...]
 - 2.1. Imiona z kalendarza – imiona „przyniesione” [...]
3. Motywacja świecka
 - 3.1. [...] Wzór literacki [...]
 - 3.2. Motywacja patriotyczna – [...] tradycja staropolska [...]
 - 3.3. [...] Względy rodzinne [...]«

Cenną obserwacją jest także to, iż tradycyjne motywy wyboru imion zanikają. Główną rolę pełni obecnie motywacja estetyczna, a więc ładne brzmienie form zdrobniałych imienia czy współbrzmienie z nazwiskiem. Następnie rodzice zwracają uwagę na rzadkość występowania imienia w danym środowisku i na tradycję rodzinną. Bardzo małe znaczenie ma obecnie wpływ kalendarza („przyniesienie” imienia), literatura i oddziaływanie środków masowego przekazu czy popularność imienia w danym środowisku lub imię bliskiej osoby (Malec 2001, 80).

PRZEGLĄD LEKSYKONÓW IMION

Na zakończenie chciałabym dokonać przeglądu części wykorzystywanej przez mnie literatury. Przy pisaniu tejże pracy posługiwałam się dużą ilością leksykonów, encyklopedii i słowników imion. Jedne oczywiście były bardziej pomocne, inne mniej, dlatego chciałabym pokrótce skomentować i odnieść się do każdego z nich.

Zacznę od źródeł słoweńskich.

Leksikon imen, J. Keber – dość obszerna publikacja (około 700 stron), zawierająca dużo haseł i opisów imion. Ze względu na to, że było to pierwsze takie dzieło w Słowenii, moja literatura podstawowa. Niestety *Leksikon* ukazał się po raz pierwszy pod koniec lat 80. i z tego powodu nie znalazłam w nim kilku interesujących mnie haseł.

Najlepša imena za novorojenčka, J. Keber – publikacja mniej obszerna od poprzedniej, jednakże ze względu iż drukiem ukazała się w roku 2004 zawierająca dużo więcej »nowszych« czy też modniejszych imion. Warta polecenia również ze względu na zawarte w niej porady, czym najlepiej kierować się przy wyborze imienia.

Vse o imenih v Sloveniji. Izvir in pomen več kot 12.800 imen, pogostnost in pokrajinska razširjenost, zanimivosti, S. Lenarčič – niezwykle obszerna encyklopedia imion, zawierająca, co widać już w podtytule prawie 13 tysięcy haseł, czyli w tym wypadku imion. Pełna ciekawych spostrzeżeń przez odwoływanie się autora do źródeł europejskich (w tym polskich). Pomocna przy odnajdywaniu haseł niezawartych w pracach J. Kebr. Niekiedy delikatnie irytująca i męcząca poprzez odrobinę zbyt nachalną polemikę z *Leksikonem* (podkreślanie w co drugim zdaniu, iż J. Keber się myli; bardzo duża ilość zdań zakończonych znakiem wykrzyknienia...)

Źródła w języku polskim:

Słownik imion, W. Janowowa – słownik z założenia przeznaczony był dla bibliotekarzy jako pomoc przy katalogowaniu. Ja posługiwałam się nim w celu ustalenia polsko-słoweńskich odpowiedników imion i dopasowania ich pod względem pochodzenia lub podobieństwa.

Słownik imion, J. Grzenia – również zaliczam go do swojej literatury podstawowej. Pomocny przy odnajdywaniu powiązań imion polskich ze słoweńskimi jak również przy opisywaniu pochodzenia imion.

Na drugie Stanisław. Nowa księga imion, J. Bralczyk, M. Ogórek – księga imion ze względu na swoją formę bardzo nietypowa, jednakże godna uwagi. Imiona opisane

są w niej nie tyle z punktu widzenia etymologii, ile ze strony socjalno-kulturowej. Panowie w formie luźnej rozmowy rozprawiają o poszczególnych imionach próbując powiązać je z osobistościami z życia politycznego, socjalnego lub kulturowego.

Źródła internetowe:

Behind the Name, www.behindthename.com – anglojęzyczny portal, będący bazą imion. Informacje są przeglądane przez administratorów, a przy każdym haśle dodanym przez użytkowników serwisu widnieje o tym stosowna uwaga. Obszerna i dość wiarygodna baza danych.

ZALĄCZNIK NR 1

Treść korespondencji z dnia 21 lutego 2017 z pracownikami Słoweńskiego Urzędu Statystycznego dotycząca pozyskania wcześniejszego dostępu do danych nt. imion nadanych w Słowenii w roku 2016.

Sporočilo poslal(a): Damjana Kavčič/SURS/GOV

Spoštovana ga. Gapsa,

Žal vam podatkov pred uradno objavo, ki je 27. 6. 2017, ne moremo posredovati. K temu nas zavezuje skrb za enakopravno obravnavo uporabnikov, ki je opredeljena z Zakonom o državnih statistiki in Kodeksom ravnanja evropske statistike.

Lep pozdrav,

Ana Novak

Statistični urad RS

Odnosi z uporabniki

Litostrojska cesta 54

1000 Ljubljana

Tel: (01) 2416 404

E-pošta: info.stat@gov.si

<http://www.stat.si>

From: no-reply.surs@gov.si

To: info.stat@gov.si,

Date: 21.02.2017 09:50

Subject: Povpraševanje po podatkih - magdagapsa@onet.eu

Podatki o avtorju komentarja:

Ime in priimek: Magdalena Gapsa

Elektronska pošta: magdagapsa@onet.eu

Spoštovani,

sem študentka s Poljske in na Filološki fakulteti Univerze v Lodžu pišem diplomsko nalogo o najpogostejših imenih v Sloveniji in na Poljskem. Zelo prav bi mi prišel seznam najpogostejših imen rojenih v 2016, ampak če sem prav videla je njegova objava načrtovana šele proti koncu junija. Ali obstaja kakršnakoli možnost, da bi te podatke dobila prej? Diplomo sicer bi proti koncu junija mogla že zagovarjati...

V upanju na hiter in pozitiven odgovor, Vas lepo pozdravljam,

Magdalena Gapsa

STRESZCZENIE – POVZETEK

O poljskih in slovenskih lastnih imenih. Najpogosteje dana osebna imena v letu 2015.

Ime je ena izmed najpomembnejših besed v življenju vsakega človeka, čeprav se tega ne zavedamo. Vendar je dandanes ime izgubilo svoje izjemno pomembne voščilno-zaščitniške funkcije. Starši imena za svojega otroka ne izbirajo več toliko na podlagi pomena, ampak glede na to, katera imena so v modi oz. se skladajo s priimkom. Ravno v obdobju globalizacije, ko se lahko družimo s predstavniki drugih držav, se zavedamo različnosti in raznolikosti imen glede na državo porekla.

Glavni cilj dela je predstavitev, analiza ter primerjave (predvsem primerjava dolžine, ampak tudi podobnosti) imen za novorojenčke, ki smo jih po podatkih iz leta 2015 najpogosteje dali na Poljskem in v Sloveniji.

Bralec bo, poleg primerjav, našel tudi pokomentiran pravni aspekt dajanja imen v obeh državah, statistične podatke ter možne razloge za priljubljenost nekega imena v neki državi oz. okolju. Sledi še kratek pregled poljskega, slovenskega ter spletnega gradiva, predvsem leksikonov in slovarjev imen.

BIBLIOGRAFIA

Źródła w języku polskim:

- Bralczyk, J., Ogórek, M., (2015) *Na drugie Stanisław. Nowa księga imion*. Warszawa: Agora.
- Bubak, J. (1993). *Księga naszych imion*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo.
- Fros, H., Sowa, F. (1995). *Twoje imię : przewodnik onomastyczno-hagiograficzny*. Kraków: Wydawnictwo WAM.
- Kern, L. J. (2003). *Imiona nadwiślańskie*. Kraków: Wydawnictwo Literackie .
- Malec, M. (2001). *Imię w polskiej antroponimii i kulturze*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe DWN.
- Malec, M. (1996). *O imionach i nazwiskach w Polsce: tradycja i współczesność*. Kraków: Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego.
- Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, red. E. Rzetelska-Feleszko, wyd 1. Warszawa-Kraków 1998, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN.
- Rzetelska-Feleszko, E. (2006). *W świecie nazw własnych*. Warszawa; Kraków: Towarzystwo Naukowe Warszawskie.
- Słowiańska onomastyka. Encyklopedia*, red. E. Rzetelska-Feleszko, A. Cieślíkowa przy współudziale J. Dumy, t. I, Warszawa-Kraków 2002-2003, Towarzystwo Naukowe Warszawskie.
- Słownik imion*, oprac. W. Janowowa, A. Skarbek, B. Zbijowska, J. Zbiniowska, wyd. 2 poprawione i rozszerzone, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Słownik imion*, wyd. J. Grzenia, Warszawa 2002, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Słownik imion współcześnie w Polsce używanych*, wyd. K. Rymut, Kraków 1995, Instytut Języka Polskiego PAN.
- Słownik języka polskiego*, wyd. 3., Warszawa 2007, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Walczak-Mikołajczakowa, M. (2001). *Bałkańskie rytmy życia czyli o tradycji przechowanej w języku*. Gniezno: Wydawnictwo "TUM".

Źródła w języku słoweńskim:

- Jakopin, P. (1996). Ali so rojstna imena krajša od drugih samostalnikov? *Slavistična revija* , 44 (2), strony 193-200.
- Keber, J. (2001). *Leksikon imen : izvor imen na Slovenskem*. Celje: Mohorjeva družba.
- Keber, J. (2004). *Najlepša imena za novorojenčka*. Ljubljana: Info press.

Keber, J. (2002a). Rojstna imena, hišna imena, vzdevki, psevdonimi v Sloveniji. *Jezikoslovni zapiski*, 8 (2) , strony 47-69.

Keber, J. (2002b). Slovarček imenoslovnih in drugih jezikoslovnih izrazov. *Jezikoslovni zapiski* , 141-150.

Lenarčič, S. (2012a). *Naša najbolj priljubljena, pogosta, stanovitna, značilna, znamenita imena*. Ljubljana: Modrijan.

Lenarčič, S. (2012b). *Vse o imenih v Sloveniji : izvir in pomen več kot 12.800 imen, pogostnost in pokrajinska razširjenost, zanimivosti*. Ljubljana: Modrijan.

Pravica do imena in priimka. Priročnik za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka, (2007). Trst: Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Slovar slovenskega knjižnega jezika. Knj. 2, I-Na. ured. A. Bajec, Ljubljana 1975, Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Inštitut za slovenski jezik.

Źródła internetowe:

Behind the Name, <http://www.behindthename.com>.

Koledar objav, <http://www.stat.si/StatWeb/ReleaseCal?idp=17> (dostęp 16.02.2017).

Mercedes, Takahiro, a może Liam?; <https://mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/12954,Mercedes-Takahiro-a-moze-Liam.html> (dostęp 16.01.2017).

Najpogostejša imena rojenih v 2015,

<http://www.stat.si/ImenaRojstva/sl/BabyNames/ExpandMostFrequentBabyNames> (dostęp 24.02.2017).

Najpopularniejsze imiona 2015 roku to Zuzanna i Jakub,

<https://mc.gov.pl/aktualnosci/najpopularniejsze-imiona-2015-roku-to-zuzanna-i-jakub> (dostęp 17.02.2017).

Niemcy: Ojciec nazwie syna na cześć Shkodrana Mustafiego, [http://www.rp.pl/Euro-](http://www.rp.pl/Euro-2016/160619550-Niemcy-Ojciec-nazwie-syna-na-czesc-Shkodrana-Mustafiego.html#ap-1)

[2016/160619550-Niemcy-Ojciec-nazwie-syna-na-czesc-Shkodrana-Mustafiego.html#ap-1](http://www.rp.pl/Euro-2016/160619550-Niemcy-Ojciec-nazwie-syna-na-czesc-Shkodrana-Mustafiego.html#ap-1) (dostęp 24.03.2017)

Zalecenia dla urzędów stanu cywilnego dotyczące nadawania imion dzieciom osób obywatelstwa polskiego i narodowości polskiej, Komunikat Komisji Kultury Języka PAN, nr 1 (4) z 1996 r.,

http://www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=611&Itemid=58%20 (dostęp 18.02.2017).

Keber J., *Velik del imen pri nas je tujega izvora. Naš pogovor.*, rep. I. Žajdela, <https://www.druzina.si/ICD/spletnastran.nsf/clanek/58-8-NasPogovor-1> (dostęp 18.02.2017).